

ledsagede af Øvrighedens eller Sogneraadets Bevidnelse af Udstedernes Troværdighed. Det var lidt tyndt med denne anbefaling fra to vederhæftige Mænd; naar Amtskommissionerne ikke kendte disse vederhæftige Mænd, kunde de jo heller ikke vide, om disse Mænd ere saa vederhæftige, og man tør gaa ud fra, at Sogneraadene eller Øvrigheden med sit Lokalkendskab ikke ville attestere, at vedkommende virkelig har de Egenskaber, som fordres for at give en slig Attest, medmindre de have overbevist sig om, at det er Tilfældet. — Ligeledes glæder det mig, skønt Ændringen ikke er af nogen stor Rækkevidde, at Befordringsgodtgørelsen er nedsat fra 2 Kr. til 1 Kr. 50 Øre. Det er ikke noget stort Forslag, men det er saa overordentlig sjældent, at man lige over for Statskassens Midler gaar nedad i Stedet for opad, saa jeg fremhæver det med Glæde, at man endelig her en Gang paa et Punkt har søgt at spare Statskassen for et lille Beløb. — Der er i § 8 foreslaaet, at Kommissionen, forinden Andragendet afgøres, skal ved et eller flere af sine Medlemmer syne Jordlodden. Det er et Forslag, som jeg ganske kan tiltræde. Da Loven i 1899 var til Forhandling, havde jeg overordentlig stor Lyst til at foreslaa, at et saadant Syn skulde finde Sted, inden Andragendet var bevilget, men jeg turde ikke gaa dertil, da jeg var bange for, at det vilde give for mange praktiske Vanskeligheder; der skal jo ogsaa senere afholdes et Syn, og jeg var bange for, at disse to Syn skulde blive for dyre og for vanskelige for Amtskommissionerne. Naar det nu imidlertid foreslaas af Regeringen — jeg antager i Overensstemmelse med de Erfaringer, man har indhøstet gennem Amtskommissionernes Arbejde —, kan jeg gaa ud fra, at dette Arbejde ikke vil blive for stort og uoverkommeligt, og derfor glæder det mig, at denne Ændring er foretaget, — det var ogsaa efter min Mening en Mangel ved Loven forrige Gang, at der ikke straks skulde tages et Syn.

Jeg kommer dernæst til de to betydeligere Ændringer, som virkelig indeholde en Stigning i de Udgifter, Loven medfører, nemlig Forhøjelse af Laaneværdien fra 4,000 til 5,000 Kr. og Forhøjelsen af det aarlige Tilskud, Statskassen kan give, fra 2 til 3 Mill. Kr. Ministeren havde i Regeringsforslaget foreslaaet 2 $\frac{1}{2}$ Mill., og jeg skal ikke nægte, at det vilde have glædet mig, om den højtærede Minister havde fastholdt dette. Jeg har ikke noget imod, at man gaar op fra 4,000 til 5,000 Kr.

med Laaneværdien, naar man vil ind paa reelle Ændringer, og det forekommer mig da netop, at en Forhøjelse fra 2 til 2 $\frac{1}{2}$ Mill. stod i et passende Forhold til Forhøjelsen fra 4,000 til 5,000 Kr. Der var heller ikke stillet Ændringsforslag om yderligere Forhøjelse ved anden Behandling i det andet Ting, men den højtærede Minister har selv stillet Forslag om at gaa op til 3 Mill. Jeg gentager, at jeg vilde have sat Pris paa, om Ministeren var bleven staaende ved de 2 $\frac{1}{2}$ Mill., saa kunde jeg fuldt ud have sluttet mig til Regeringsforslaget paa dette Punkt. Netop fordi jeg betragter Loven som et Forsøg, forekommer det mig at være en lovlig stor Fordring til Statskassen at forlange 3 Mill. Kr., og jeg maa derfor i alt Fald i Øjeblikket tage Reservation over for dette Punkt. Saa vidt jeg kan bedømme det, vil der med et Tilskud af 2 $\frac{1}{2}$ Mill. kunne bygges ca. 600 Huse om Aaret. Det er jo ikke givet, at alle Huse skulle have Maksimum af Summen, man tør vel gaa ud fra, at en Del ikke bliver til 5,000 Kr. Laaneværdi, og jeg gaar altsaa ud fra, at jeg ikke regner meget forkert, naar jeg siger, at der omtrent vil kunne bygges 600 Huse om Aaret for 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det forekommer mig, at dette af et Forsøg at være maa siges at være nogenlunde tilfredsstillende. Som jeg før bemærkede, lægger jeg ikke Vægt paa, at Loven skal føres ud i Livet med et overvældende Tal og meget hurtigt; jeg lægger Vægt paa en sindig, jævn og langsom Fremgang, hvor man kan høste Erfaringer og derfor kan undgaa at tage for meget fejl paa forskellige Omraader.

I § 2 er der indført en Udvidelse af dem, der kunne komme ind under Loven, idet man foruden de egentlige Landarbejdere har, som allerede berørt af den højtærede Minister, medtaget „Landhaandværkere, Teglværksarbejdere og lignende, der delvis ernære sig ved almindeligt Landbrugsarbejde.“ Det er ikke selve Ændringen, jeg her ønsker at komme nærmere ind paa, det er foranlediget af en Diskussion om et Ændringsforslag, der var stillet i det andet Ting, at jeg ønsker at sige et Par Ord. Der var i det andet Ting stillet et Underændringsforslag til dette Ændringsforslag om ogsaa at medtage Havebrugere, men det blev taget tilbage i Henhold til Ministerens Udtalelser. Jeg skal nu minde om, at ved Behandlingen her i 1899 blev Ordet Husmandsbrug forandret til Jordbrug, netop af den Grund, at man ønskede, at havemæssig